

ઘોરણ - 6 ગણિત

પ્રકરણ – 5

પાયાના આકારોની સમજૂતી

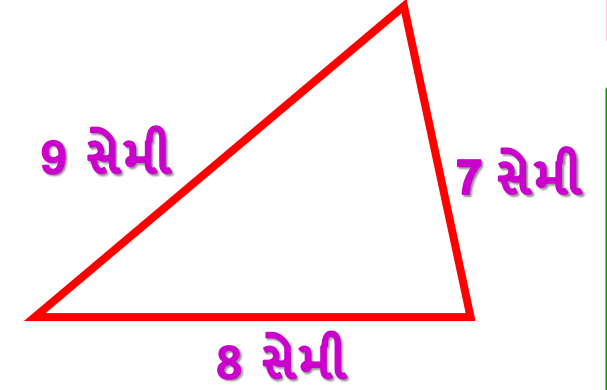
સ્વાધ્યાય – 5.6

1. નીચે આપેલા ત્રિકોણના પ્રકારનાં નામ આપો :

(a) 7 સેમી, 8 સેમી અને 9 સેમી બાજુઓનાં માપ ધરાવતો ત્રિકોણ

➤ વિષમબાજુ ત્રિકોણ

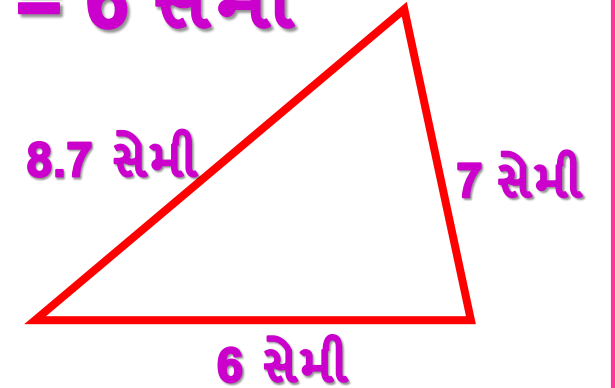
કારણ : બધી જ બાજુના માપ અલગ અલગ છે.

(b) $\triangle ABC$ જેમાં $AB = 8.7$ સેમી, $AC = 7$ સેમી અને $BC = 6$ સેમી

➤ વિષમબાજુ ત્રિકોણ

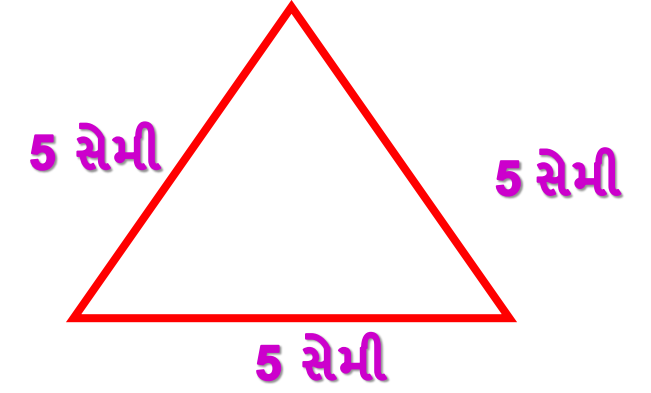
કારણ : બધી જ બાજુના માપ અલગ અલગ છે.

(c) ΔPQR કે જેમાં $PQ = QR = PR = 5$ સેમી

➤ સમબાજુ ત્રિકોણ

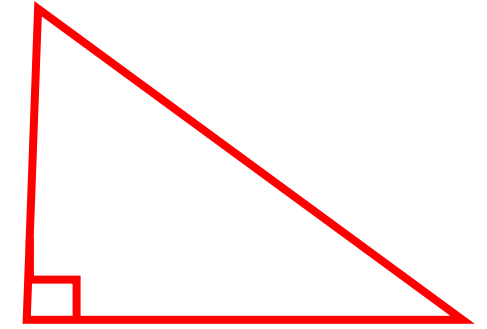
કારણ : ત્રણેય બાજુઓનાં માપ સરખાં છે.

(d) ΔDEF જેમાં $m\angle D = 90^\circ$

➤ કાટકોણ ત્રિકોણ

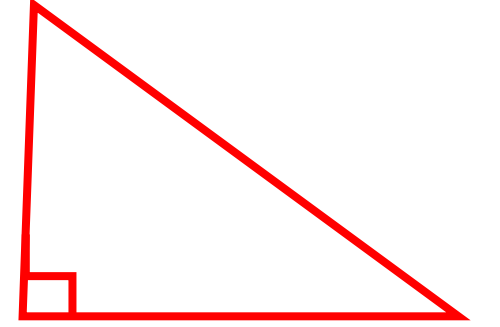
કારણ : એક ખૂણો કાટખૂણો છે.

(e) $\triangle XYZ$ માં $m\angle Y = 90^\circ$ અને $XY = YZ$

➤ સમદ્રીબાજુ કાટકોણ ત્રિકોણ

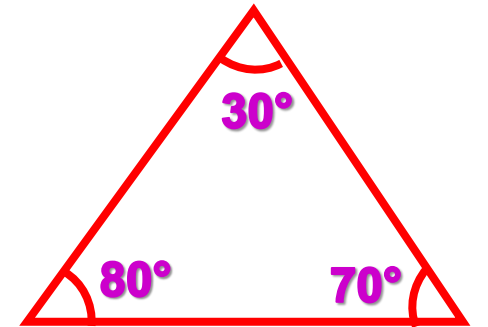
કારણ : એક ખૂણો કાટખૂણો છે તથા બે બાજુઓનાં માપ સરખાં છે.

(f) $\triangle LMN$ માં $m\angle L = 30^\circ$, $m\angle M = 70^\circ$ અને $m\angle N = 80^\circ$

➤ લઘુકોણ ત્રિકોણ

કારણ : ત્રણે ખૂણાઓનાં માપ 90° કરતાં ઓછાં છે.

2. નીચેનાં જોડકાં જોડો :

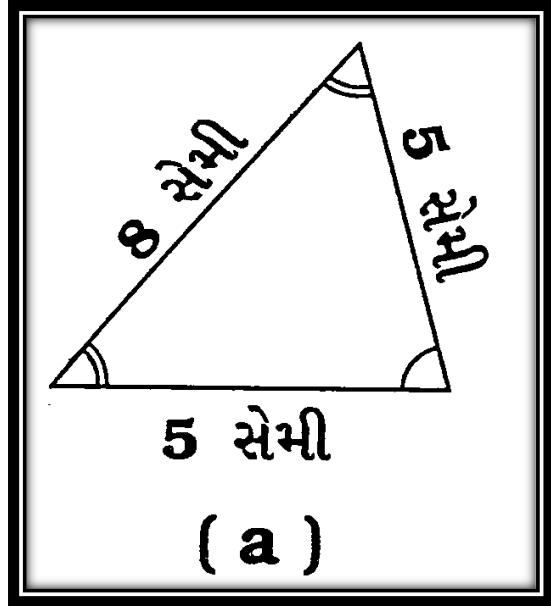
ત્રિકોણનાં માપ

- (i) 3 બાજુઓનાં માપ સરખાં હોય
- (ii) 2 બાજુઓનાં માપ સરખાં હોય
- (iii) બધી બાજુઓનાં માપ ભિન્ન હોય
- (iv) 3 લઘુકોણ હોય
- (iv) 1 કાટખૂણો હોય
- (vi) 1 ગુરુકોણ હોય
- (vii) બે બાજુઓ સરખી અને 1 કાટખૂણો હોય

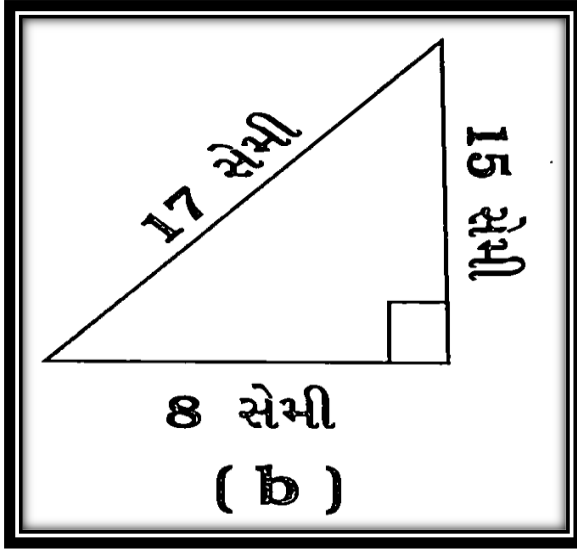
ત્રિકોણના પ્રકાર

- (a) વિષમબાજુ ત્રિકોણ
- (b) કાટખૂણો ધરાવતો સમદ્રીબાજુ ત્રિકોણ
- (c) ગુરુકોણ ત્રિકોણ
- (d) કાટકોણ ત્રિકોણ
- (e) સમબાજુ ત્રિકોણ
- (f) લઘુકોણ ત્રિકોણ
- (g) સમદ્રીબાજુ ત્રિકોણ

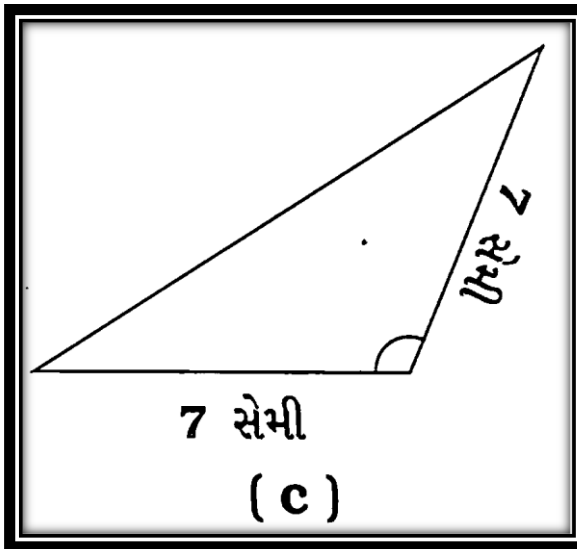
3. નીચે આપેલા ત્રિકોણોનાં નામ બે જુદી જુદી રીતે દર્શાવો:
(અવલોકન કરીને તમે ખૂણાના પ્રકાર વિશે નિર્ણય કરી શકશો.)

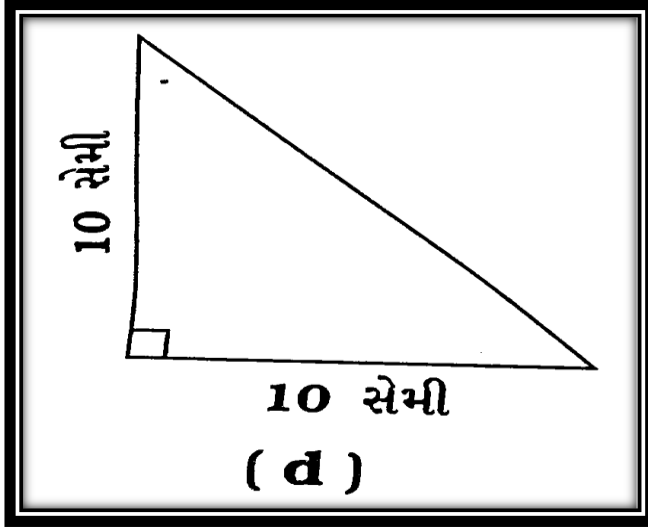
- ખૂણાના માપને આધારે :- લઘુકોણ ત્રિકોણ
- બાજુના માપને આધારે :- સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણ

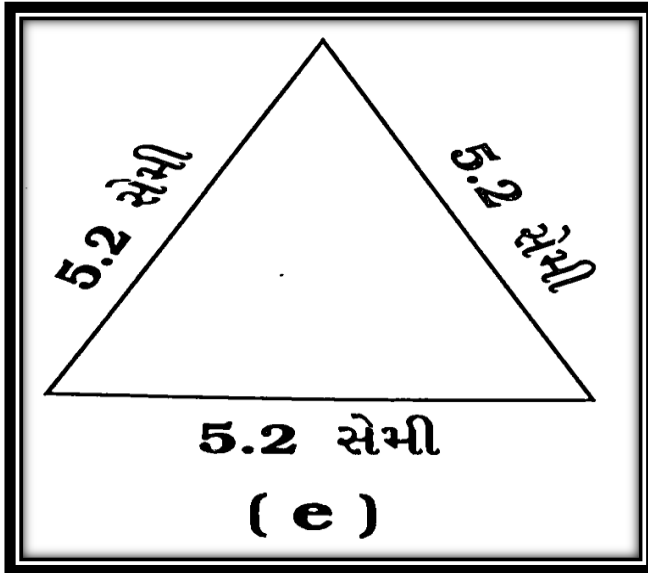
- ખૂણાના માપને આધારે :- કાટકોણ ત્રિકોણ
- બાજુના માપને આધારે :- વિષમબાજુ ત્રિકોણ

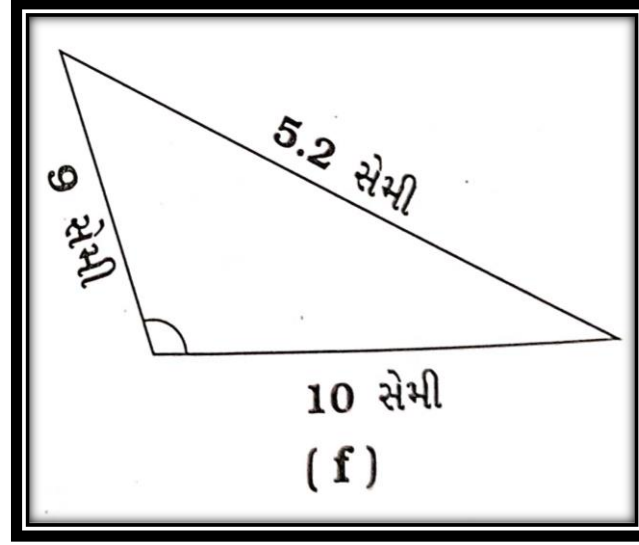
- ખૂણાના માપને આધારે :- ગુરુકોણ ત્રિકોણ
- બાજુના માપને આધારે :- સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણ

- ખૂણાના માપને આધારે :- કાટકોણ ત્રિકોણ
- બાજુના માપને આધારે :- સમદ્વિબાજુ ત્રિકોણ

- ખૂણાના માપને આધારે :- લઘુકોણ ત્રિકોણ
- બાજુના માપને આધારે :- સમબાજુ ત્રિકોણ

- ખૂણાના માપને આધારે :- ગુરુકોણ ત્રિકોણ
- બાજુના માપને આધારે :- વિષમબાજુ ત્રિકોણ

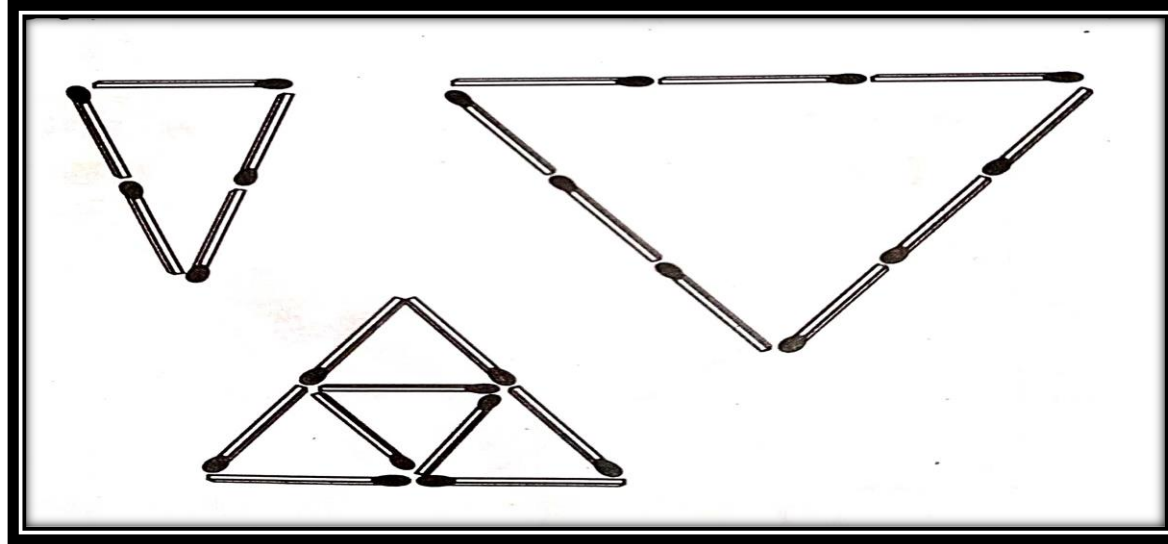
4. દીવાસળીની મદદથી ત્રિકોણની રચના કરો. કેટલાક ત્રિકોણ અહીં દર્શાવ્યા છે :

શું તમે નીચેનાનો ઉપયોગ કરી ત્રિકોણ બનાવી શકશો?

(યાદ રાખો કે દરેક વખતે તમારે આપેલી બધી દીવાસળીઓનો ઉપયોગ કરવાનો છે.)

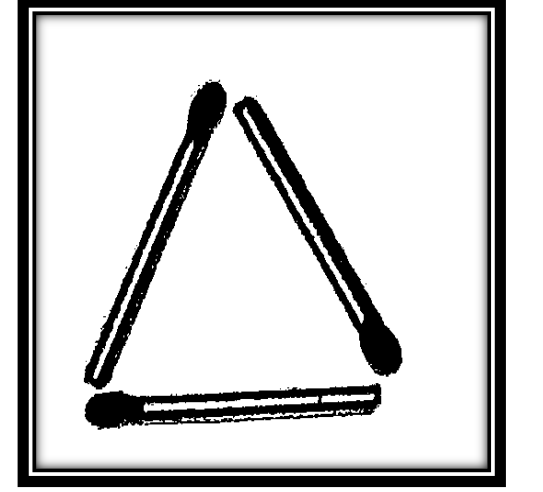
દરેક વખતે ત્રિકોણનાં નામ આપો.

જો તમે ત્રિકોણ નથી બનાવી શકતા, તો તેનું કારણ વિચારો.

(a) 3 દીવાસળીઓનો

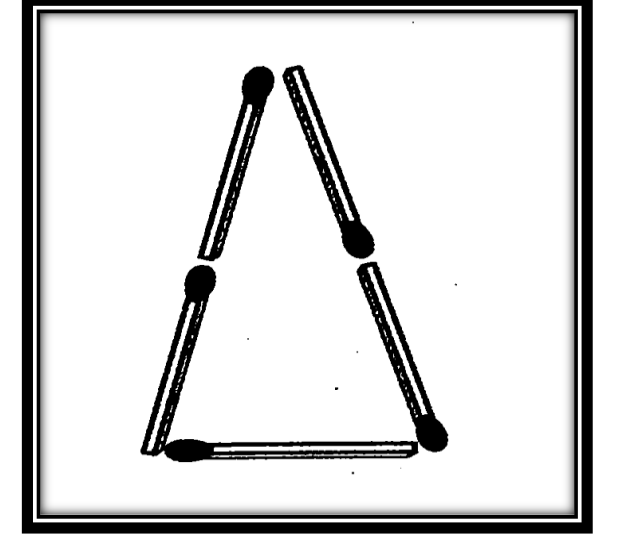
- 3 દીવાસળીઓનો ઉપયોગ કરીને અહીં, બતાવ્યા પ્રમાણેનો સમબાજુ ત્રિકોણ બનાવી શકીએ.

(b) 4 દીવાસળીઓનો

- 4 દીવાસળીઓનો ઉપયોગ કરીને ત્રિકોણ બનાવી ન શકીએ.
- કારણ : કોઈ પણ ત્રિકોણમાં બે બાજુઓનાં માપનો સરવાળો ત્રીજી બાજુના માપ કરતાં વધારે થાય. 4 દીવાસળીના ઉપયોગથી આ ગુણધર્મ ન સચવાતાં ત્રિકોણ બની શકતો નથી.

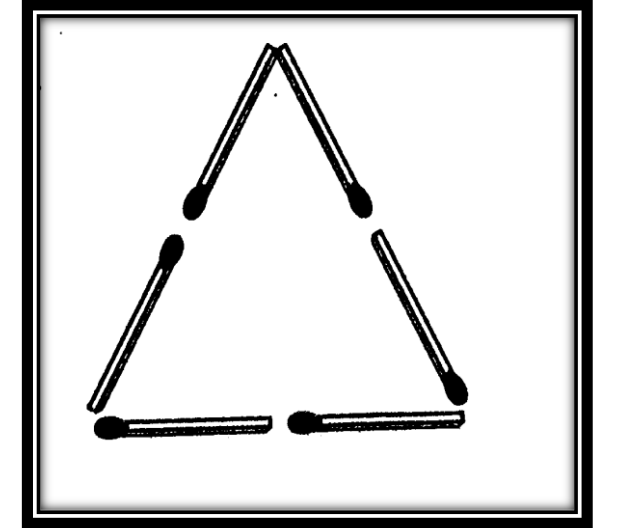
(c) 5 દીવાસળીઓનો

- 5 દીવાસળીઓનો ઉપયોગ કરીને અહીં, બતાવ્યા પ્રમાણેનો સમદ્રીબાજુ ત્રિકોણ બનાવી શકીએ.

(d) 6 દીવાસળીઓનો

- 6 દીવાસળીઓનો ઉપયોગ કરીને અહીં, બતાવ્યા પ્રમાણેનો સમબાજુ ત્રિકોણ બનાવી શકીએ.

Thanks

For watching